

Selvitys jätteenkuljetusrekisteristä

Rovaniemen kaupungin alueella

Jätehuollon rekistereitä

- Erilaisia muiden viranomaisten ylläpitämiä rekistereitä:
 - jätehuoltorekisteri (myös jäterekisteri), jätteiden kv-siirtorekisteri, tuottajarekisteri, siirtoasiakirjarekisteri, sivuvirtojen tietöalusta jne.
- Kunnan ylläpitämät rekisterit
 - Jätelaki 143 §: rekisteri jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä
 - Eli "jätteenkuljetusrekisteri" ja "biojäterekisteri"

Taustatiedot

- Kunnan jätehuoltoviranomainen pitää jätelain 143§ mukaista rekisteriä jätteen kuljetuksista (“jätteenkuljetusrekisteri”).
- Jätelain 39§ mukaisesti jätteen kuljettajan on vähintään neljännesvuosittain annettava sähköisesti muokattavassa muodossa ajantasaiset tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain (“jätteenkuljetustiedot”).
- Syksystä 2024 lähtien tehty tarkempaa paikkatietopohjaista tarkastelua rekisteriaineiston laadusta.
- Suora pääsy vain Rovaniemen tietoihin -> rajoitettiin tarkastelu ainoastaan Rovaniemen alueella järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneisiin asiakkuuksiin sekajätteen osalta.

Rekisterin lähtötiedot

- Viisi (5) jätteenkuljetusyritystä toimittaa neljä (4) kertaa vuodessa tiedot excel-taulukoina.
- Tapahtumarivejä yhteensä 16.700 kappaletta
- Lisäksi otettu huomioon kunnanjärjestämän jätteenkeräysalueiden yhteiskeräyspisteiden asiakkuudet, joita
 - vakituisen asumisen piirissä 2393 kpl
 - vapaa-ajan asumisen piirissä 2424 kpl.

Valvonnan haasteet

Lähtöaineiston puutteet:

- Aineiston tietokentät poikkeavat toisistaan eri yrityksillä.
- Aineiston tietosisällössä on puutteita ja virheitä.
- Kohteilla ei ole koordinaattisijaintia.
- Kiinteistötunnuksen/rakennustunnuksen puuttuminen.
- Virheellinen tyhjennysosoitetieto (kirjoitusvirheet, osoitteen muoto, kirjaukset "jäteastia nro 17" jne.).
- Tyhjennystapahtumista ei voida luotettavasti eritellä yrityksiä pois.

Valvonnan haasteet

Lähtöaineiston puutteet:

- Jätteenkuljetusyrityksellä ei ole välttämättä tietoa, montako kiinteistöä on kimpoissa mukana, vain laskun maksaja tiedetään ja se, mikäli lasku on pyydetty jakamaan. Jätehuoltoviranomaisella näkyy tämän takia liittymättöminä kiinteistöjä, joilla on todellisuudessa jätehuolto kunnossa.
- Lisäksi kaikkia asiakkuuksia ei ollut listoilla eikä jätteenkuljetusyrityksellä ollut tietoa, mistä tämä johtuu.
- Kohteelle tulee aina saada sijaintitieto (osoite, kiinteistötunnus tai pysyvä rakennustunnus). Osoitetietoa ei virheiden vuoksi voida luotettavasti käyttää (vapaa tekstikenttä mahdollistaa inhimilliset kirjoitusvirheet).
- Tieto, joka voidaan saumattomasti yhdistää kaupungin rakennus- ja huoneistorekisteriin (RaHu), on pysyvä rakennustunnus (PRT).

Toimenpiteet valvonnan kehittämiseksi

- Ohjauskirjeessä jätteenkuljetusyrityksille ohjeistetaan rekisteritietojen toimittamisesta ja taulukoihin sisällytettävistä tiedoista jatkossa.
- Pysyvä rakennustunnus (PRT) toimitettava jatkossa kaikista, sekä vakituisista että vapaa-ajan rakennuksista.
- Tieto kimppojen kaikista osakkaista.
- Rakennus- ja huoneistorekisterin (RaHu) sekä Maanmittauslaitoksen osoiterekisterin harmonisointi.
- Tyhjennysrytmit jätehuoltomääräysten mukaisiksi.
- Rakennetaan tietokantapohjainen valvontajärjestelmä, jossa karttapohjaisesti voidaan tarkastella liittymisvelvoitteiden hoitamista ja hyödynnetään jätteenkuljetusrekisterin ja RaHu:n tietoja.

Kiinteistöjen liittymisaste, Rovaniemi

- Selvityksiä liittymättömistä kiinteistöistä Rovaniemellä tehty aiemmin 2014, 2017, 2023
- 2024-2025 aikana Rovaniemen kaupungin tekniset palvelut analysoinut eri rekisterilähteitä ja määritellyt järjestettyyn jätehuoltoon kuuluvien kiinteistöjen liittymisastetta.
- Liittymisaste edelleen aiempien selvitysten tasolla eli liittymättömiä kiinteistöjä huomattava määrä.

JÄTTEENKULJETUSJÄRJESTEL-
MIEN ARVIOINTI ROVANIEMELLÄ
JA PELLOSSA –selvitys 2023

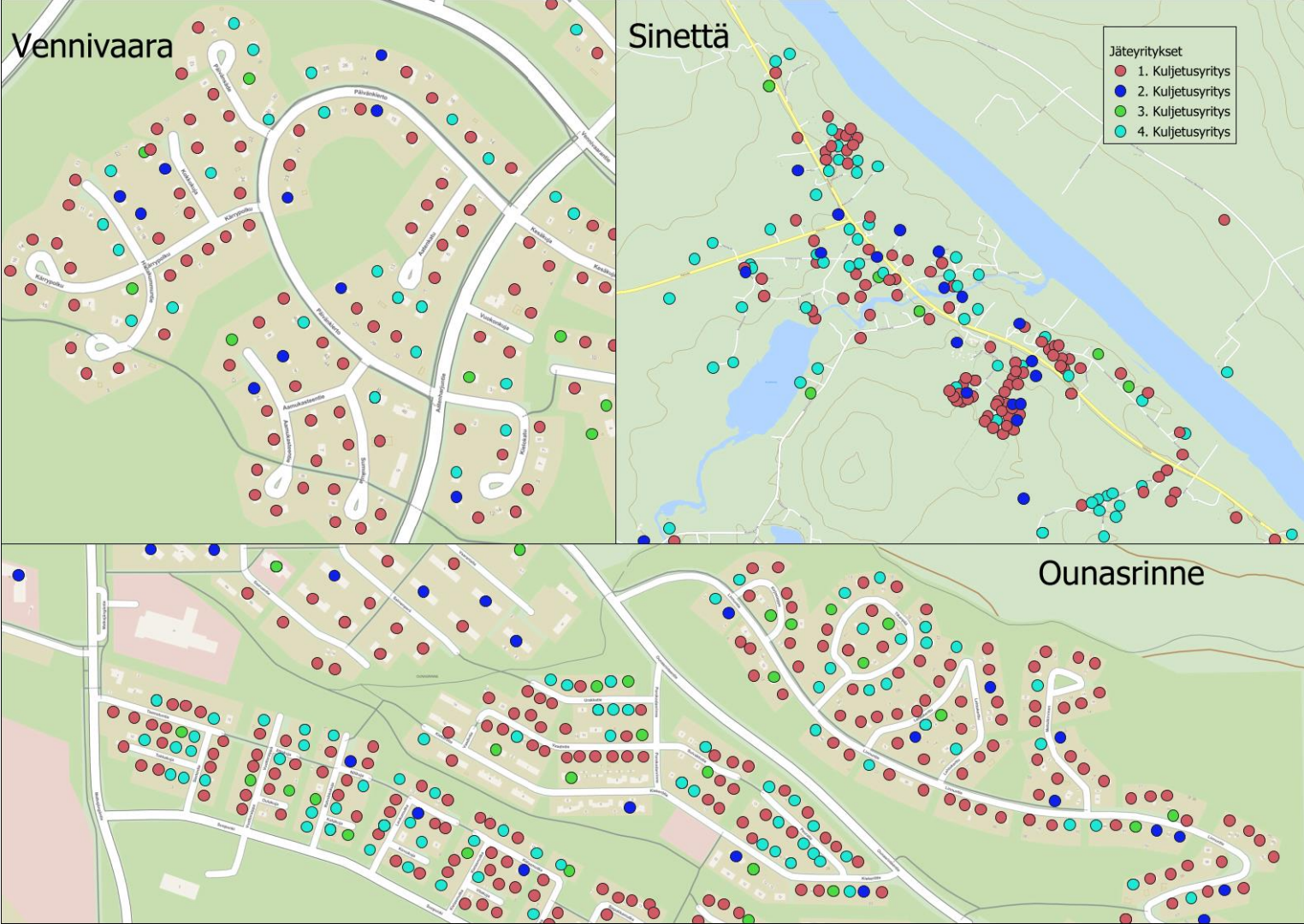
Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymisaste vuosina 2014-2025 Rovaniemi

2014	Kiinteistöjen määrä	15829
	Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneet, kpl	12469
	Liittyneiden kiinteistöjen osuus (%)	78,7
	Liittymättömien kiinteistöjen määrä	3360
2017	Kiinteistöjen määrä	17800
	Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneet, kpl	13800
	Liittyneiden kiinteistöjen osuus (%)	77,5
	Liittymättömien kiinteistöjen määrä	n.4000
2023	Kiinteistöjen määrä	13630
	Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneet, kpl	12082
	Liittyneiden kiinteistöjen osuus (%)	89
	Liittymättömien kiinteistöjen määrä (%)	11
	Liittymättömien kiinteistöjen määrä	1548
2025 Vakituisen asumisen	Kiinteistöjen määrä	15761
	Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneet, kpl	13958
	Liittyneiden kiinteistöjen osuus (%) vakit. asuminen	88,6
	Liittymättömien kiinteistöjen osuus (%)	11,4
	Liittymättömien kiinteistöjen määrä	1802
2025 Vapaa-ajan asumisen	Kiinteistöjen määrä	4326
	Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneet, kpl	1787
	Liittyneiden kiinteistöjen määrä (%) vapaa-ajan as.	58,3
	Liittymättömien kiinteistöjen osuus (%)	41,7
	Liittymättömien kiinteistöjen määrä	2539
2025 Kaikki kiinteistöt yhteensä	Kiinteistöjen määrä	20087
	Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneet, kpl	15745
	Liittyneiden kiinteistöjen osuus (%)	78,4
	Liittymättömien kiinteistöjen osuus (%)	21,6
	Liittymättömien kiinteistöjen määrä	4342

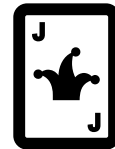
Ns. Bufferi-tarkastelu (1 km)
selittää eron muihin vuosiin.

Rekisteri- pisteitä kartalla.

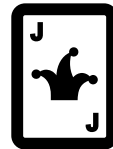
Jätelain edellytykset kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle (nyk. järjestelmä)

Kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset; tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin ja että kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä.
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jätelain edellytykset ei tällä hetkellä täyty, jotta nykyinen järjestelmä voitaisiin säilyttää

- Tarjolla ei ole kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin koko kunnan alueella.
- Nykyisessä jätteenkuljetusjärjestelmässä ei kaikilta osin noudateta jätehuoltomääräyksiä (mm. tyhjennysvälit, epämääräiset kimpat).
- Nykyinen sekajärjestelmä ei edistä jätehuollon yleistä toimivuutta, alueellista kehittämistä ja aiheuttaa haittaa ympäristölle.
- Vaikka nykyisessä järjestelmässä koetaan olevan positiivisia piirteitä, kuten valinnanvapaus, niin silti kokonaisuutena tarkasteltuna lain vaatimat kokonaismyönteisyyden edellytykset ei täysin täyty.
- **Kaikki ehdot tulisi täyttyä, jotta nykyjärjestelmä voisi jatkua.**

Jätteenkuljetusjärjestelmän päätösaikataulu

Jätehuoltojaoston päätös kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisestä

2025 kevät

3v siirtymäaika alkaa

Bio- ja pakkausjätteen kuljetusten varsinainen sopimuskausi ilman optioita päättyy

31.8.2026

Kunnanjärjestämä bio- ja pakkausjätteen sekä sekajätteen kuljetus alkaisi

31.8.2028

1.9.2028

Jätelaki 37§ kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkauttaminen voi alkaa aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä

Bio- ja pakkausjätteen kuljetusten sopimus päättyy, mikäli 2 vuoden optio käytettäisiin

ROVANIEMI